

Razsvetljenje: razum, napredne misli, razsvetlitev duha. Doba hotela človeka izobraziti, razsvetliti, osvoboditi. Bila je svoboda, pravica do svojega jezika, izobrazbe, izražanja. V času Marije Terezije (1740-1780-vladala) uvede reformo (obvezno šolanje, kmet se osvobaja), jemlje moč fevdalcem. Ljudi je bilo treba izobraziti in slova v nem. jeziku. Linhart – šolski nadzornik. Razvili so se periodni krožki. **Pohlin:** kranjska gramatika. (nekvadratna slovnica). Cilj: slo. knj. razširiti v afriko. Zbral je prvi posvetni pesniški zbornik – pisane odlete k umetnosti. Te slovnice niso upoštevali. **Žiga Zois:** bil je lastnik fužin, bogat, nadarjenim študentom plačeval 'stipendijo', dobil plemiški naziv baron. Rad je raziskoval (kamnine, zbiral je knjige). Okoli sebe združeval preruditelje (Linhart, Vodnik, Kopitar). Z Zoisom povezan nastanek 1. slovnice v nem. jeziku, l. 1808. **Linhart** rojen je bil v Radovljici, v družini obrtnika ceskega rodu. Stopil je v cisterijanski red v Stični, toda kmalu ga je zapustil. Na Dunaju je studiral pravne vede. V tem času je imel dobre vezi s plemici, ki so ga gmotno podpirali. V Ljubljani je imel več služb, nazadnje je bil solski načelnik za Gorenjsko. Umrl je za kapjo v Ljubljani, kjer je tudi pokopan. Bil pesnik, zgodovinar in dramatik. Stik z modernim evropskim slovstvenim dogajanjem se je začel na Dunaju. Nanj vplivata Shakespeare in pa Lessing. **Vodnik:** 1758-1819Lj. (spomenik, domačija v Šiški). Gostilniški otrok. Bil duhnik na gorenjskem, ravnatelj realke za časa Napoleona. Bil prvi slo. posvetni pesnik.